

Co-funded by the Rights, Equality and Citizenship Programme of the European Union

Útmutató a szakmai minimum szabályokhoz/sztenderdekhez a kísérő nélküli kiskorú migráns gyerekek nevelőszülői ellátása során

Koordinátor:

A projekt partnerei:

Kiadó: L'Albero della Vita Alapítvány

Koordinátor: *Claudia Cui* - L'Albero della Vita Alapítvány

Szakértők:

Kamena Dorling – CORAM UK

Giovanni Giulio Valtolina – ISMU

Nicoletta Pavesi – ISMU

Dr. Muireean Ní Raghallaigh – University College of Dublin

Dr. Herczog Mária – Család, Gyermek, Ifjúság Közhasznú Egyesület

A projektet az Európai Unió Jogok, Egyenlőség és Állampolgárság Programja támogatta.
A jelen beszámoló a szerzők véleményét tükrözi, az Európai Bizottság semmiféle felelősséggel nem tartozik az ebben foglalt információkért.

2019. március

1. HÁTTÉR

Az Útmutató a *“Kísérő nélküli kiskorúak: Tudástranszfer szakemberek számára a nevelőszülői elhelyezések növelése érdekében” (FORUM)* projekt keretében készült. A FORUM projekt az Európai Unió által megfogalmazott prioritásokra figyelemmel készült, amelyek szerint jobb védelmet kell biztosítani az EU területén a migrációs helyzetekben lévő gyerekek számára, jogaik tiszteletben tartásával. Ennek keretén belül fejleszteni kell a magas minőségű nevelőszülői ellátó rendszert, megosztva azon országok tapasztalatait és szakértelmét, ahol a nevelőszülői ellátás már fejlett, és átadni ezeket azoknak az országoknak, ahol az ellátások még korlátozottan állnak rendelkezésre.

Az elmúlt években az EU országaiba érkező gyerekek száma nőtt, és sokan közülük kísérő nélküliek.

A jelenlegi EU-s szakpolitikák és jogi szabályozás széles kereteket biztosít a migrációs helyzetben lévő gyerekek jogainak védelme érdekében, de a közelmúltban ideérkezett gyerekek áradata megmutatta védelmük és a jogaik biztosításának hiányosságait, és az erőteljesebb védelem iránti igényt.

A projektet az Európai Unió jelenlegi szakpolitikai és jogi ajánlásai, szabályozása alapján készítettük el: **„Az Európai Bizottság jelentés az Európai Parlament és a Tanács számára – a migrációs helyzetben lévő gyermekek védelme¹ (2017), Akcióterv a kísérő nélküli kiskorúakról ²(2010-14), Az európai migrációs program”³, a Bizottság ajánlása „Befektetés a gyerekekbe: törjük meg a hátrányos helyzet ördögi körét”⁴(2013)**

A gyermekek jogaival foglalkozó 10. Európai Civil Fórum a gyerekek jogairól⁵ megerősítette, hogy a migrációs helyzetben lévő gyerekek védelme érdekében jobb és célzottabb programokra van szükség.

A tervezett intézkedések és programok **a gyerekek legfőbb érdekei** elv köré szerveződnek, ami azt jelenti, hogy mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az érintettek számára garantálható legyen mind teljesebb mértékben jogaik teljes körű gyakorlása, valamint az érintett gyerekek holisztikus fejlődése fizikai, kognitív, lelki, erkölcsi és társas területen egyaránt.

Tekintettel a kísérő nélküli migráns kiskorúak státuszára és rendkívül kiszolgáltatott helyzetére, a gyerekeknek mindenekelőtt gyámot kell biztosítani, a speciális ellátás és a megfelelő figyelem mellett. Több érintett országban, gyakran a gyámok hatásköre elégtelen a tapasztalatok szerint, és többnyire az intézményes elhelyezésre korlátozódik a figyelem, anélkül, hogy számításba vennének más, a gyerek legjobb érdekét szolgáló megoldást.

Sőt, a legtöbb célországban a meghatározó döntéshozók és szakemberek nem veszik tekintetbe, hogy a kísérő nélküli migráns gyerekek mindenekelőtt gyerekek, és eszerint kell a jogaikat biztosítani.

¹ Communication from the Commission to the European Parliament and the Council, The protection of children in migration, 2017 , https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/20170412_communication_on_the_protection_of_children_in_migration_en.pdf

² Action Plan on Unaccompanied Minors, https://ec.europa.eu/anti-trafficking/eu-policy/action-plan-unaccompanied-minors-2010-2014_en

³ EU Agenda on Migration, https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration_en

⁴ Investing in Children: Breaking the cycle of disadvantage, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?pager.offset=10&catId=89&langId=en&newsId=2061&tableName=news&moreDocuments=yes>

⁵ EU 10th NGO Forum on the Rights of the Child, 2016, Brüsszel, https://europa.eu/newsroom/events/10th-european-forum-rights-child-protection-children-migration_en

A résztvevő országokat az érintett gyerekek száma, az ország nevelőszülői ellátás terén szerzett tapasztalatai, illetve e tapasztalat hiánya alapján választottuk ki. A „Befogadás és családi elhelyezés: a kísérő nélküli kiskorúak családi alapú elhelyezése az EU tagországaiban⁶” című jelentés alapján a következő célországokat választottuk a projekthez:

- Magas kitettségű országok, ahol várhatóan nő a kísérő nélküli kiskorúak száma vagy az áthelyezés okán várhatóak (Cseh Köztársaság, Magyarország, Szlovénia);
- Tranzitorországok, ahol magas a menekült státuszért folyamadó kísérő nélküli migráns gyerekek száma (Ausztria, Magyarország, Olaszország);
- Jelentős tapasztalattal rendelkező partner a kísérő nélküli migráns kiskorúak nevelőszülői ellátása terén;
- Nagyszámú gyerek intézményes szakellátásban (Olaszország, Spanyolország);
- Nagy tapasztalattal rendelkező partnerszervezetek, akik az EU tagországok körében megfelelő elérhetőségeik okán segíteni képesek a projekt megismertetését, és az eredmények alkalmazásának szorgalmazását (Eurochild, Belgium).

A projekt 3 pillérre épül: Megismertetés és alkalmazás szorgalmazása, ismeretátadás és kapacitásbővítés/építés

- **Megismertetés és alkalmazás szorgalmazása** helyi, országos és európai szinten, a nevelőszülői ellátás alkalmazásának népszerűsítése, és előnyeinek megismertetése nem csak a kísérő nélküli migráns kiskorúak, hanem minden más érintett gyerek számára.

Valamennyi érintett döntéshozó és szakmai szereplő számára minden szektorban fontos a nevelőszülői ellátórendszer előnyeinek és a lehetséges rizikófaktoroknak a megismerése, annak érdekében, hogy megfelelő módon kezdeményezzék a rendszer bővítését, erősítését.

A Eurochild egy eszköztár⁷ fejlesztett, hogy segítse mindazokat a szakembereket, és más szereplőket, hogy ösztönözzék a kormányzatokat országos, regionális és helyi szinteken is a kísérő nélküli migráns kiskorúak számára jobb minőségű szolgáltatások továbbfejlesztésére az EU tagországaiban.

- Az **ismeretátadás** a tapasztaltabb szervezetek tevékenységét jelenti, akik segítik a tapasztalattal nem rendelkező, vagy kevesebb tapasztalattal rendelkező szervezeteket. Ennek érdekében egy útmutató készült a minimum sztenderdekről, amelyeket a helyi kontextusba kell helyezni, adaptálni, a meglévő nemzeti nevelőszülői jogi és szakmai szabályozás alapján.
- A **kapacitásbővítés/építés** szükséges annak érdekében, hogy mindazok, akik az érintett gyerekekkel kapcsolatba kerülnek, velük foglalkoznak további ismeretekre, készségekre tegyenek szert a megismert jó gyakorlatok alapján.

Ezen a kereten belül, partneri együttműködésben a résztvevő szervezetekkel, a projekt célja a figyelem felkeltése volt a meghatározó szereplők körében a nevelőszülői ellátás előnyeinek bemutatásával, az intézményes, befogadó állomásokon történő elhelyezéssel szemben a kísérő nélküli migráns gyerekek esetében, és ennek érdekében dolgoztuk ki a képzési csomagot, összhangban az európai legígéretesebb gyakorlatokkal, a szakemberek továbbképzése és a magas minőségű nevelőszülői ellátás biztosítása érdekében.

⁶ Reception and Living in families: Overview of family based reception for Unaccompanied Minors in the EU member States,

⁷ <https://forum-project.alberodellavita.org/materials> – angol nyelven

A PARTNERSÉG

A projektet az L'Albero della Vita Alapítvány koordinálta és a következő szervezetekkel együtt segítette az alkalmazást, az érintett gyerekek jobb és sikeresebb befogadása érdekében: Accem (Spanyolország), a Menekülteket Segítő Szervezet – OPU (Csehország), Család, Gyermekek, Ifjúság Közhasznú Egyesület (Magyarország), FICE – Nevelőközösségek Nemzetközi Szervezete (Ausztria) és a Slovenskaja Filantropija (Szlovénia).

L'Albero della Vita: 1997-ben alakult Olaszországban és a kezdetektől a gyerekek jóllétének, jogai védelmének erősítése érdekében dolgozik, elősegítve a gyerekek fejlődését, a családok és közösségek támogatását Olaszországban és szerte a világon.

Accem: Spanyol civil szervezet, mely az alapvető jogok védelméért dolgozik. Céljuk a társadalmi kirekesztéssel fenyegetett személyek támogatása, középpontban a menekült és migráns személyekkel.

FICE - Nevelőközösségek Nemzetközi Szervezete: A nemzetközi FICE osztrák tagszervezete, amelynek célja olyan hálózat létrehozása világszerte, amely a veszélyeztetett gyerekek segítségét célzó tevékenységet támogatja, kiemelten a fogyatékos gyerekek és a családjukon kívül nevelkedő gyerekek segítségét. Minden tevékenységük a gyerekek és fiatalok személyiség, az érdekek és szükségletek tiszteletben tartását célozza.

Menekülteket Segítő Szervezet (OPU): 25 éve segíti civil szervezetként a Cseh Köztársaságban a menekülteket és külföldieket. Fő tevékenysége többek között az ingyenes jogi tanácsadás, szociális tanácsadás, képzések szervezése szakemberek és laikusok számára, az integráció segítése sokféle programmal.

Slovenskaja Filantropija: Nonprofit, humanitárius szervezet, mely közhasznú tevékenységet végez 1992 óta. Célkitűzése, hogy programjai segítsék a közösség életminőségét és ösztönzik a hátrányos helyzetűek életkörülményeinek javítását. A különböző tevékenységeiket összekötik a migrációs kérdések, önkéntesség és generációk közötti együttműködéssel és ezek erősítésével. Ösztönzik és terjesztik az egészségügyi, nemzetközi és fejlesztéssel összefüggő tevékenységeket. A migrációval foglalkozó csoport pszichoszociális, integrációs, jogi és tanulási segítséget nyújt, szabadidős tevékenységeket szervez, és lobbizik a kísérő nélküli és családjuktól elválasztott gyerekek, menedéket kérők, nemzetközi védelemre szoruló személyek és más migránsok jogainak biztosításáért.

Család, Gyermekek, Ifjúság Közhasznú Egyesület: 1993-ban alakult, az első magyarországi nonprofit szervezetek egyikeként. Célja a gyermekek és jogaik védelme, a családok erősítése, a velük foglalkozó segítő szakemberek megerősítésével, képzésével, szolgáltatások nyújtásával; kutatások folytatása és kiadványok publikálása, valamint hazai és nemzetközi konferenciák és találkozók szervezése, ezeken való részvétel.

A projekt számára szakértői tevékenységet nyújtó partner szervezetek:

CORAM (Egyesült Királyság): A nevelőszülőség területén és a migráns gyerekek segítése terén (is) széleskörű tapasztalatokkal rendelkező, nagy múltú civil szervezet, szakértői, konzulensi munkával, képzésekkel foglalkozik.

Fondazione ISMU: Az egyik legmeghatározóbb, migrációval foglalkozó kutató központ Olaszországban és Európában.

EUROCHILD: 35 európai országban jelen lévő civilszervezeti hálózat, amely a gyerekek jóllétét támogatja, és promotálja. Elsődleges feladata a projektben a program promóciója és az eredmények megismertetése széles körben.

Szakértők:

A szakmai minimum szabályokat/sztenderdeket a szakértői csoport közreműködésével állítottuk össze a FORUM projekten belül. A szakértői csoport tagjai voltak: Kamena Dorling - CORAM Gyermekjogi Központ, Egyesület Királyság; Giovanni Giulio Valtolina és Nicoletta Pavesi - ISMU (Iniziativa e Studi sulla Multietnicita), Olaszország; Dr. Muireean Ní Raghallaigh - Szociális Munka és Társadalmi Igazságosság Tanszék, University College of Dublin; Dr. Herczog Mária – Család, Gyermek, Ifjúság Közhasznú Egyesület, Magyarország.

A projektről további információk tölthetők le angol nyelven a <https://forum-project.alberodellavita.org>, magyarul a www.csagyi.hu honlapokról.

2. ÚTMUTATÓ A MINIMUM SZABÁLYOK/SZTENDERDEK HASZNÁLATÁHOZ

A minimum sztenderdek nem kőbe vésett szabályok, nem szabad őket mechanikusan alkalmazni, hanem iránymutatásnak kell tekinteni őket, és a helyzetnek megfelelően alkalmazni, módosítani. A szolgáltatók és ellátást nyújtók számára jó alapot nyújt a megbeszélésre, egyeztetésre, megállapodásra, továbbá a legjobb, leginkább megfelelő, egyénre szabott lehetőségek és módszerek kidolgozására.

A sztenderdek a jogi keretekkel, a gyerekek jóllétének biztosításával, a toborzással, a nevelőszülők felméréseivel és felkészítésével, az elhelyezéssel, továbbképzéssel, folyamatos támogatással és az önállóvá, felnőtté válással foglalkoznak.

Minden célország maga kell, hogy ezeket harmonizálja a saját nemzeti programjával, és megalkossa a saját országos sztenderdjait.

A minimum feltételek, sztenderdek megfelelnek az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény alapelveinek, az alábbi átfogó elvek szerint, amelyeket speciálisan is vizsgál a Gyermekjogi Bizottság 6. számú Átfogó Kommentárja, amely a származási országukon kívül élő, kísérő nélküli és családjuktól elválasztott gyerekek ellátásával foglalkozik:

- Diszkrimináció mentesség (2. cikk)
- A gyermek legfőbb érdekeinek elsődlegessége minden őket érintő kérdésben (3. cikk)
- A gyermek joga az élethez, túléléshez és fejlődéshez (6. cikk)
- A gyermek joga ahhoz, hogy szabadon kifejtse a véleményét, kívánságait és ezt minden őt érintő esetben vegyék is figyelembe (12. cikk)

A minimum sztenderdeket az alábbiak szerint csoportosítottuk:

- A gyerekek fejlődése érzelmi, szociális és oktatási területeken
- Nevelőszülők toborzása, felmérése, felkészítése
- Elhelyezés
- Továbbképzés, fejlesztés és folyamatos támogatás
- Monitorozás, ellenőrzés
- Felkészítés az önálló, független, felnőtt életre

A minimum sztemderdek alkalmazása során a **társadalmi nemi szempontokat** erőteljesen figyelembe kell venni.

Mindenki, aki a gyerekek ellátásával, nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével kapcsolatba kerül a gyerekek legfőbb érdekeit kell, hogy szem előtt tartsa, minden őket érintő lépés, intézkedés esetén, és mindenekelőtt azt vegyék figyelembe, hogy gyerek, minden diszkrimináció nélkül, hogy minden gyerek, aki képes véleményt formálni, azt valamilyen formában ki is tudja fejezni, és ehhez joga van, minden őt érintő kérdésben, életkorának, fejlettségének, képességeinek megfelelően.

A szakembereknek és a gyerekeket gondozóknak kötelessége és felelőssége a gyerek fejlődésének minden elemét figyelembe venni és támogatni.

A szabályok megfelelnek az ENSZ Gyermekjogi Egyezményében foglaltaknak, és a képzési anyag más dokumentumaiban ennek alapján részletes kifejtetteknek.

1. A gyerekek érzelmi, szociális fejlődése és oktatása

A nevelőszülőknek a gyerekek számára a lehető legteljesebb mértékű családi ellátást kell biztosítani amennyire ez csak lehetséges, hogy egy szerető nevelőcsalád tagja lehessen, ahol a gyerekekkel kapcsolatos döntések a gyerekek legfőbb érdekét szolgálják.

A nevelőszülőknek értékelniük kell a sokszínűséget, a gyerekek identitásának pozitív megélését, és támogatni képességeik kibontakoztatását. Ezt egyénre szabott gondoskodással, olyan környezet biztosításával kell elérni, amely támogatja, mintát ad, erősíti a pozitív viselkedést, az önazonosság megélését, segíti a gyerekek ismereteinek és készségeinek bővítését, megküzdési képességét (rezilienciáját), és amely felkészíti őket a felnőtté válásra, önálló életre, ideértve a családdal történő újraegyesítést, ha ez lehetséges és kívánatos.

A nevelőszülőknek a gyerek minden fejlődési szükségletével kapcsolatos igényét képviselniük kell, ideértve az tanulási előmenetelt, a fizikai és érzelmi egészséget, és jóllétet. A gyerek kívánságait és érzéseit figyelembe kell venniük, csakúgy, mint bármely más kulcsszerelőnek az életükben, így a szociális munkásoknak, tanároknak, más szakembereknek, gyámoknak, helyi önkormányzati tisztségviselőknek.

A gyerekek egészségügyi ellátást az elhelyezési terv alapján kell biztosítani, és a nevelőszülőknek tisztában kell lenniük feladataikkal és felelősségükkel és a hozzájuk delegált feladatokkal e téren is, ahogy azzal is, hogy milyen esetekben van szükség a gyerek, gyám egyetértésére, beleegyezésére orvosi beavatkozás vagy más döntés meghozása esetén.

A nevelőszülőknek gyakorlati segítséget is kell nyújtaniuk a vérszerinti családdal való kapcsolattartáshoz, ahol ez a gyerek legfőbb érdeke, és egyúttal segítséget és támogatást nyújtani a nehéz érzelmi élethelyzetek és más problémák felmerülése esetén, amellyel a gyerekek és a nevelőszülők szembetalálják magukat a különböző élethelyzetekben.

A nevelőszülőknek kellő támogatást kell kapniuk, hogy megfelelő társas, szociális és érzelmi támogatást tudjanak nyújtani a gyerekeknek, és hozzá tudjanak járulni az érzelmi megküzdési képesség (reziliencia), és pozitív önképük kialakításához, erősítéséhez.

A nevelőszülőknél nevelkedő gyerekeket a nevelőszülőknek segíteniük kell az iskolai eredményességben, és aktívan hozzájárulni a gyerekek biztonságához, és jólétéhez.

Támogatniuk kell a kulturális nyitottságot, bizalmat, és tisztában kell lenniük azokkal a veszélyt jelző tényezőkkel és jelekkel, amelyek a gyereket bajba sodorhatják, kárt, fájdalmat okozhatnak, vagy az eltűnéséhez vezethetnek.

A nevelőszülőknek pozitív és aktív kapcsolatot kell ápolniuk a gyerekekkel és segíteni őket abban, hogy ilyet tudjanak másokkal is kialakítani, biztosítani és támogatni a jólétüket és jóllétüket.

2. Toborzás, felmérés és felkészítés

A nevelőszülői szervezeteknek sokszínű nevelőszülői csapatot kell toborozniuk, felmérniük és felkészíteniük, akik képesek a náluk nevelkedő kísérő nélküli migráns gyerekek sokféle szükségletére megfelelő választ adni; akik képesek a számtalan, gyakran eltérő etnikai, vallási, kulturális és nyelvi szükségleteket is kielégíteni, akár a fogadó ország a származási országuk, akár ők maguk is migrációs háttérűek.

A nevelőszülői szolgáltatóknak ki kell alakítaniuk a saját kritériumrendszerüket és útmutatásukat arra vonatkozóan, hogy minek alapján választják ki a megfelelő nevelőcsaládot az adott gyerekek, figyelembe véve az összes szempontot.

A felmérés szempontjait világosan meg kell fogalmazni a jelentkezők számára, miszerint:

- Milyen tulajdonságok, készségek, attitűd az elvárt, illetve elérendő;
- A felmérés alapjául szolgáló szempontok, normák;
- A kiválasztás különböző szintjei és tartalma, ha lehet az időhatárokat is jelezve;
- Minden szükséges információ átadását, tájékoztatást a jelentkezőknek.

A felmérést olyan szakembernek/csoportnak kell végeznie, aki megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik a nevelőszülőségről, és aki a személyes beszélgetés során fel tudja mérni a jelentkező és a vele egy háztartásban élő családtagjai alkalmasságát. Sokféle programot használnak a különböző európai országokban.

A **FIKSZ program** például kiemelkedően jó modellt szolgáltat azzal, hogy a felmérés a felkészítő tréning alatt történik, amikor a csoport tagjai is visszajelzést tudnak adni, és a trénereknek módja van alaposan megismerni a jövőbeni nevelőszülőket, amit tovább erősít a családlátogatás, és az érintettek visszajelzése a döntéshozókészítő tréning során.

A lakáskörülmények és a lakókörnyezetben, településen elérhető szolgáltatások, intézmények felmérése is nagyon fontos, figyelembe kell venni a gyerekek speciális szükségleteit, akadálymentességet, háziállatokat, az elhelyezés lehetőségét, a biztonságot.

3. Elhelyezés

Az elhelyezést megelőzően mind a gyerekek, mind a családtagok kellő mélységű és részletességű információt kell hogy kapjanak a szolgáltató szervezettől, írásos formában is. A nyelvezetnek egyszerűnek, gyermekbarátnak kell lennie, és tartalmaznia kell mindazokat a lehetőségeket, amelyeket támogatásként igénybe vehetnek az érintettek.

Az információk bizalmi voltát, az adat- és személyiségvédelmet messzemenően tiszteletben kell tartani, ugyanakkor a nevelőszülőknél minden fontos információ birtokában kell lenniük, hogy megfelelő gondoskodást tudjanak nyújtani, és értsék a gyerek szükségleteit, kívánságait.

A gyerekekkel is meg kell ismertetni minden fontos részletet, a jogaikról és a panasztételi lehetőségekről is tájékoztatva őket.

Minden lehetőséget meg kell teremteni az optimális elhelyezés érdekében, a gyerek legfőbb érdekeinek és az ő véleményének figyelembevételével, ahogy a gyám véleményét is ki kell kérni.

Testvéreket lehetőség szerint nem szabad szétválasztani, kivéve azokat az eseteket, amikor ez indokolt valamilyen jól dokumentált okból. Ezekben az esetekben is biztosítani kell a kapcsolattartás lehetőségét, amennyiben ez a gyerekek érdekében áll.

A gyereket a nevelőcsaládban kellő tapintattal és kedvességgel kell fogadni, érzékenyen reagálva az érzéseikre, kérdéseikre, felvetéseikre, tisztelettel és értékelve az adott esetben különböző álláspontjukat, kívánságaikat. Világos és érthető szabályokat kell megfogalmazni, megismertetni a gyerekekkel a család szokásait, a lakást/házat, különböző eszközöket megmutatni, bemutatni a családtagokat, szomszédokat is. Lehetőség szerint ezeket mielőbb meg kell tenni, hogy a gyerek tudja, mire számíthat, kivéve az azonnali, krízis elhelyezést.

Ha más gyerek/ek is élnek a családban, akkor az ő véleményüket is előzetesen célszerű kikérni, és bátorítani őket, hogy alakítsanak ki jó kapcsolatot az újonnan érkező gyerekekkel.

4. Képzés, továbbképzés és folyamatos támogatás

A nevelőszülőknek megfelelő felkészítést, továbbképzést kell nyújtani, hogy folyamatosan és eredményesen tudják ellátni a feladataikat. Világos és átlátható programot kell biztosítani a továbbképzésekről is, értékelési rendszerrel, ami segít felmérni a további szükségleteket.

A nevelőszülőknek megfelelő támogató szolgáltatásokat és fejlődési lehetőséget kell biztosítani, hogy elsajátíthassák a megfelelő ismereteket és készségeket, amelyek a náluk nevelkedő gyerekek számára a legjobb gondoskodást biztosítják.

Ezek a következők megértését is tartalmazzák:

- Az adott ország migrációs politikáját, menekültügyi rendszerét, és a gyerekek lehetséges támogatását e rendszeren belül;
- A kísérő nélküli gyerekek helyzetét az országban és Európában általában;
- A migráció hatását a kísérő nélküli gyerekekre;
- A korábban elszenvedettek hatását, ideértve a traumákat;
- A gyermekkereskedelem és az eltűnés veszélyeit;
- A szociális gondoskodás rendszerét és az elérhető szolgáltatásokat, amelyek segítik a nevelőszülőket, családokat;
- A megküzdési képességet, rezilienciát;
- Kulturális sokféleséget;
- Gender (társadalmi nemi) kérdéseket;
- A gyerekek és nevelőszülők jogait és feladatait;
- A vérszerinti családdal való kapcsolattartást (ahol ez a megfelelő).

A nevelőszülők megfelelő segítséget kell, hogy kapjanak ahhoz, hogyan kezeljék saját felelősségüket és érzéseiket az általuk nevelt gyerekekkel kapcsolatban, különösen a nagy kihívásokat jelentő magatartási problémákat, és annak megértését, hogy a gyerekek korábbi tapasztalatai nyilvánulhatnak meg a problémás viselkedésben.

Megfelelő erőforrásokat és támogatást kell biztosítani a nevelőszülőknek, hogy megoldják a nehézségeket, a kísérő nélküli kiskorúak számára állandóságot tudjanak nyújtani a gondoskodás során, kivéve, ha ez az állandóság nem szolgálja a gyerek legfőbb érdekeit.

5. Mentorálás, továbbképzés, ellenőrzés

Egy megfelelő szervezet, szolgáltató rendszeres látogatásokat kell hogy biztosítson, és rugalmas monitorozást, ellenőrzést kell hogy végezzen legalább havonta a gyerek nagykorúságáig, illetve a gondozás végéig. A nevelőszülő tanácsadó és a gyerek gyámja, szociális munkása biztosítja, hogy a gyerek véleményét is meghallgassák és figyelembe vegyék, közös és egyéni megbeszélés keretében.

6. Önállóságra nevelés és a felnőtté válás segítése

A nevelőszülőknek segíteniük kell a gyerekeket abban, hogy felnőtté válva elhagyják a nevelőcsaládot, a helyzetnek megfelelően.

A kísérő nélküli gyerekek felnőtté válásukat követően el kell, hogy hagyják az országot, egy másik országba kerülhetnek, vagy haza mehetnek, és visszakerülhetnek a vérszerinti családjukba. A felkészítésnek aszerint kell történnie, hogy várhatóan mi történik a 18. életévét betöltött fiatallal.

A nevelőszülőknek támogatniuk kell a gyerekeket abban, hogy kibontakoztathassák a képességeiket, fejlődhessenek, és elérjék az érzelmi, szociális érettséget és gazdasági jóllétet. Segíteniük kell az átmenetre való felkészülést, a tanulást, munkavállalást.

E feladatok elvégzéséhez szükségük van a különféle szolgáltatásokra, amit a működtető, fenntartó szervezetnek, civilszervezeteknek és az államnak minden módon támogatnia kell (lakhatás, továbbtanulás, ösztöndíj, foglalkoztatás).

7. Gender (társadalmi nemi) dimenzió

Az elvégzett elemzés azt mutatta, hogy a nevelőszülők a következőképpen tudnak megfelelő támogatást nyújtani e téren:

- Vegyék figyelembe az elhelyezés tervezésekor a gyerekek szükségleteit más területekhez hasonlóan (nyelv, kultúra stb.);
- A gyerekeknek nagyon eltérőek a tapasztalataik, és a kutatások, tapasztaltok alapján pontosabban lehet tervezni a szükséges lépéseket;
- A maskulinitás dinamikáját figyelembe kell venni, a kérdéskör természete miatt, gondosan átgondolva a szükséges lépéseket;
- Vegyük figyelembe, hogy a gender kérdések nemegyszer fontos szerepet játszanak a migrációban, de más szempontok mellett is jelentkezhetnek;
- A szükséges egészségügyi, lélektani, és viselkedésre gyakorolt hatásokat is figyelembe kell venni;
- Ügyelni kell a semleges, nem ítélező, minősítő kommunikációra, és vigyázni, hogy a szavak, képek, videók stb. ne erősítsék a sztereotípiákat és előítéleteket.